

DAACIA

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
 Str. Lonovici No. 2
Telefoane:
 Redacția și administrația 12-66
 Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Ținutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Sefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei. Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

CADASTRUL VALORILOR

S'a accentuat de atâtea ori și la toate ocaziunile marea greșală comisă în cei 20 ani dela Unire, n'au făcut o muncă constructivă adevărată, ci cărpeli după inspirația momentului. Față de diferitele chestiuni mari vitale ale statului, concepțiile s'au schimbat după părerile oamenilor puternici ai zilei. Intervenționismul n'a cunoscut limită nici în cele mai importante ramuri ale vieții de stat. Fiecare ins, creațiune a cluburilor era o capacitate și un îndrumător al activității publice.

Astfel s'a ajuns la o răsturnare a valorilor și la ostracizarea elementelor cinstite. Nu îndrăzne nimeni să albească vreo părere mai rășărită, dacă nu era în vederile „șefului”. Și în felul acesta asupra vieții noastre se întindea din ce în ce tot mai mult stăpânirea incompetențelor și emanațiilor de club. Un neam întreg era condamnat să sufere desmățul „democratic”, propovădit de apostolii cu pungă la brâu.

S'au dus acele vremuri. Nu le regretăm. Nu regretăm decât timpul pierdut. Cât s'ar fi putut zidi în cursul celor 20 ani!!!?

Timpul de un an încoace, e al reparării vechilor greșeli. Pe zi ce merge, în noul ritm al vremii, se afirmă tot mai mult dominația valorilor.

N'a fost până acuma nici un guvern de partid, care să nu fi venit cu lozinci mari ca; fiecare la locul lui, intronarea cinstei, ordinii, respectarea ierarhiei valorilor etc. Aceste lozinci le auziam tot la 2—3 ani, mădeșebii în preajma alegerilor.

Stăpânirea de azi, a abandonat sistemul partidelor, al promisiunilor, anunțarea lozincilor mari. A pășit însă pe calea realizărilor. Și-a ales oameni nu din rândul marilor electori, ci din tagma caracterelor, incoruptibililor. Incercările politicianiste de-a da buzna la locurile de conducere, au fost stăvilite de noua orânduire, debarasată de spini intervenționismului. Cei nevrednici să nu mai apară pe orizontul conducerii țării.

Iată pentruce ar fi bine, ca cei în drept, să facă o catalogare a valorilor, un cadastru al caracterelor. S'ar împiedeca chiar și tentativele nevrednicilor de a parveni în funcții de conducere.

NICOLAE ILIEȘIU.

Presa franceză declară că

Președintele Roosevelt a dat un avertisment Japoniei

Nota guvernului din Tokio nu e deloc violentă

Washington, 29 (Rador). — În cercurile diplomatice se crede că măsurile ce pot fi luate contra Japoniei, după expirarea preavizului, ar fi în ordinea probabilității: sporirea taxelor de porturi plătite de vasele japoneze, restricții la intrare în Statele Unite a voiajorilor comerciali japonezi și embargoul asupra exportului american de arme și material de război pentru Japonia.

COMENTARILE PRESEI FRANCEZE

Paris, 29 (Rador). — Ziarele pari-

sene comentează pe larg denunțarea tratatului comercial dintre Statele Unite și Japonia. Președintele Roosevelt a ținut să aibe la dispoziție un mijloc de presiune asupra Japoniei, dacă Tokio va refuza condițiile impuse de Statele Unite, va pierde aprovizionarea cu marfă prime pe care nimeni altul nu poate să-i le ofere, în special amicitia săi din axă. Expunându-se la adevărate sancțiuni totale, ne mai putând să-și procure nici petrol. În același timp Statele Unite se angajează oarecum pe calea revizuirii

neutralității. Cele mai frumoase teorii ale membrilor Senatului și Congresului nu rezistă în fața acestei hotărâri brusce, care este foarte populară.

„Le Figaro” scrie că denunțarea acordului comercial înseamnă un serios avertisment dat Japoniei.

„L'Oeuvre” scrie: Credem a ști că președintele Roosevelt a căutat prin măsura luată să vină în ajutorul Angliei în momentul în care ea începea negocierile cu Japonia și să-i dea astfel putința să reziste cererilor japoneze, care vor fi din ce în ce mai mari, cu siguranță, în urma presiunilor dela Roma și Berlin.

GUVERNUL JAPONEZ SPERĂ ÎNTR'UN NOU ACORD

Tokio, 29 (Rador). — Agenția Domei transmite declarațiile reprezentantului autorizat al guvernului japonez, despre nota Statelor Unite, remisă Joi la Tokio:

„Motivul menționat în nota americană nu pot să explic de ce anume guvernul american a găsit cu cale să notifice abrogarea tratatului comercial dintre Statele Unite și Japonia în mod atât de brusc și intempestiv. Noua situație ce se desfășoară în Extremul Orient determină guvernul japonez să spera ca va fi recunoscută și de celelalte țări. În cazul în care Statele Unite ar dori să încheie un nou tratat. În conformitate cu noua situație din Extremul Orient guvernul japonez ar fi, cum este natural, fericit să dea urmare acestei intenții.

ACT DE AGRESIUNE ÎMPOTRIVA JAPONIEI — SCRIE PRESA ITALIANĂ

Roma, 29 (Rador). — „Giornale d'Italia” comentând denunțarea tratatului comercial japoano-american de Statele Unite, afirmă că președintele Roosevelt a comis un act de agresiune contra unei puteri totalitare, contribuind la războiul dus de democrații contra Japoniei. Presa franceză a dat această semnificație gestului președintelui Statelor Unite, gest care are un caracter sancționist.

„Giornale d'Italia”, crede că hotărârea a fost luată de acord cu Marea Britanie. Cedarea Angliei față de Japonia ar putea fi numai o manevră menită să câștige timp, fără a compromite politica britanică în China.

M. S. Regele Carol II. și Marea Voievod de Alba Iulia la Istanbul

ISTAMBUL, 29 (RADOR). — M. S. MIHAL, MARELE VOEVOD DE ALBA IULIA SOSIT JOI LA ISTAMBUL, VENIND DIN STREINĂTATE. MARIA

SA S'A IMBARCAT PE YACHTUL „LUCEAFARUL” CU CARE M. S. REGELE CAROL II. A SOSIT ÎN CURSUL ZILEI DE JOI, DELA CONSTANȚA.

Șeful monarhiștilor spanioli a sosit la Londra

Londra, 29 (Rador). — „Daily Sketch” anunța: Șeful monarhiștilor spanioli, ducele de Maura, a sosit incog-

nito la Londra. Prezența sa în capitala Angliei, coincide cu aceea a Infantului Ion Juan, unul din candidații la tronul Spaniei.

Guvernul olandez a demisionat

Haga, 29 (Rador). — D. Colijn a prezentat Reginei Wilhelmina demisia colectivă a guvernului. Suverana a ru-

gat pe d. Colijn să expedieze afacerile curente, până la formarea noului guvern.

Autoritățile slovace persecută pe unguri

Budapesta, 29 (Rador). — Agenția telegrafică ungară a dat publicității o informație în care declară că situația ungarilor din Slovacia devine din ce în ce mai grea, deoarece autoritățile slovace fac tot ce este posibil pentru a împiedeca partidul maghiar să se consolideze.

Agenția anunță arestarea a 35 unguri precum și măsurile luate împotriva conducătorilor unguri din Lőcse și Tatrafüred. Perchezițiile ce s'au făcut la ei, n'a dat nici un rezultat.

Negocierile economice ungaro-slovace care urmau să înceapă la 26 Iulie s'au amânat fără termen.

LITERARE :: CULTURALE :: ARTISTICE

Foi volante

Meșterul Nicu

Acum 32 de ani într-o Sâmbătă toridă de Iulie, N. I. Grigorescu și-a rostit ultimele cuvinte: — Sfârșete-l odată. Dumnezeu —, iar a treia zi în spre seară a fost purtat spre locul de cămă, într'un car cu 4 boi, plin cu flori de câmp și crengi de stejar.

Viața lui Grigorescu este cel mai puternic exemplu de perseverență și de voință; prin el s'a dovedit încă odată că trăind în sibiul unei credințe până la sfârșit, trebuie să birui.

A venit pe lume fără să-l dorească nimănui, într-o familie unde el însemna o bucată de pâine în plus. La 13 ani are două clase primare, slujește la un zugrav, lucrând chiar el icoane, învață singur franțuzește și... vrea neapărat să vadă Parisul.

Încetul cu încetul icoanitele lui încep să se remarcă, i-se încredințează pictura mănăstirii Agapia, care a rămas ca o adevărată școală și muzeu de pictură bisericească. Cu ea începe gloria marelui pictor.

Mihail Kogălniceanu rămâne uimit, de viața, de coloritul pe care Meșterul Nicu — cum i-se spunea — a știut să-l dea sfinților, și-i înscrie o bursă în bugetul Moldovei. Încărcat de visuri, plin de entuziasm, pleacă spre Parisul atât de dorit. Pleacă însetat să învețe, să se desăvârșească.

Louvre-ul, Luxemburg-ul, Fontaineau, îi dă mirul de care avea nevoie marele lui talent. Spre seară după o muncă istovitoare se întâlnește cu un pahar de bere cu alți prieteni: Trayan, Diaz, Carat, Millet, Courbert, cari veniseră și ei să se înfrățească cu natura și să eternizeze pe pânzele lor cari au rămas celebre.

După trei ani îl chemă pământul Patriei, și el i-a ascultat Chemarea, dar oficialitatea i-a răspuns înghețat: — Nu avem nevoie de dumneata și, pentru că în țara lui, nimeni nu avea nevoie de el s'a reîntors la Barbizon.

În toamna anului 1866 i se smulg aproape câteva tablouri și se expun la Fontainebleau. Napoleon III îl remarcă și cumpără câteva din ele. A doua zi i se vând toate. Un drum nou i se deschide, strălucire, glorie, bogăție, însă dorul de țară îl cheamă iarăși și fuge spre casă. Dar firea lui de boem nu-l poate ține într'un singur loc, hoinărește prin țară, prin străinătate, ca să revină din nou. Pânzele lui se înmulțesc în fiecare zi, vesnic nemulțumit de ceea ce crează, corectând de zece ori o pânză, el dă mereu neobosit bucăți celebre cari ne duc faima peste hotare. Portrete ciobănași, țărance, dimineți de vară, interloare de pădure, apusuri de soare, copaci bătrâni, din cari parcă se desprind basme seculare văi largi, pline de lumină, crânguri cu început de toamnă.

Pentru perfecția cu care a știut să redea cerul nostru însoțit, pădurile țărance, ciobanii, i-s'a spus că ar fi fost un idealist în pictură, ori numai cine cunoaște de aproape țara noastră, belșugul ei de frumos își să seama că Meșterul Nicu n'a făcut decât, să-l caute, să-l facă cunoscut, să-l eternizeze pe pânzele lui.

MIA MARIAN

Uniforme și Articole F.R.N.
cu prețuri convenabile la croitoria
și ceaprazăria

T. I A N C U
T-șoara P-ța Libertății P-tul Primăriei

Muzica de promenadă

În sezon balnear termenul acesta are a îndoită însemnătate. În afară de repertoriul pe care orchestrele, în majoritatea lor muzici militare, angajate la diferitele stațiuni balneare îl formează în vederea programelor zilnice, atențiunea noastră trebuie să fie ațintită și asupra ansamblului de instrumentiști. Șefii de orchestră sunt în primul rând răspunzători de buna organizare a muzicii. Dar, nici ei nu pot dispune de independența care determină în cele mai multe cazuri achitarea deplină a angajamentului. Aici ar fi necesar să intervină Ministerul Armatei, care prin organele sale de control ar putea impune și lega contractual pe o perioadă de ani aceeași muzică la aceeași stațiune balneară.

În felul acesta Baile Herculane ar alege una din muzicile de pe zona Lugoj—T. Severin, Baile Buziaș ar rămâne cu muzică militară din Timișoara, Lipova, cu Aradul ș. a. m. d.

Această permanentizare ar impune o egală disciplină și preocupare la toate înjghebările orchestrale, ar crea și ar îmbogăți, pe an ce trece, repertoriul, și ar da toate posibilitățile de îndreptare reclamate din caz în caz.

Sub muzică de „promenadă” înțelegem majoritatea selecțiilor și potpourriurilor de muzică de operă, operetă și populară; uverturi, fragmente simfonice, muzică de dans, șlagăre și marșuri. Felul cum această muzică este încadrată în programul de dimineață, după masă și seara, menține curiozitatea, dezvoltă interesul, îmbie la savuratie și crează reconfortarea sufletească a vizitatorilor balneari. Toate acestea repetă și adaugă la cunoștințele muzicale ale individului. De aceea muzica de promenadă nu trebuie disprețuită, ci, dimpotrivă, încurajată și diriguată pe căile de

adevărată manifestare muzicală.

Pentru a putea satisface un triplu program de zi, se impune că, în afară de ansamblul de fanfară, să se formeze și un ansamblu mixt, o orchestră simfonică, uzuală la marile stațiuni balneare din apus. Cele două formațiuni de muzică instrumentală largesc posibilitățile repertoriului și implicit impun o nouă și corespunzătoare disciplină orchestrală, care va contribui în mod simțitor la desăvârșirea tehnicii muzicale ale muzicilor noastre militare. Tot în sensul acesta se va putea primum și repertoriul. Muzica românească de după războiu și-a înmulțit atât genul, cât și numărul compozitorilor. Dovada ne-o dau programele dela radio, unde în afară de șlagărele noi, înregistrăm suficientă muzică românească neluată în repertoriul de care amintim.

Muzica populară de Tiberiu Brediceanu, cântecele lui Emil Montșia, reluarea operetelor lui Porumbescu, Flondor, Ionel Brătianu, Candella cum și puțințele opere noi, apoi, transcrierea corurilor maestrilor consacrați, ea Vidu, Kiriac, Dima, Mureșan ș. a., ar fi cea mai variată și corespunzătoare muzică românească în locul demodatelor uverturi și potpourriuri de opere și operete străine.

Chiar și genul major de creație românească, un Enescu, Jora, Drăgoi, Alexandrescu, Zirra, Andricu ș. a. ar putea fi frumos utilizați în concertele acestea. Rapsodiile, suitele și selecțiunile din lucrările scenice ale autohtonilor ar fi un bun prilej de popularizare a muzicii noastre românești, dar ar mai fi, cea mai potrivită educație muzicală făcută majorității publicului nostru nepăsător și snob.

Filaret Barbu

Munca de folos obștească în plasa Bozovici

Munca închinată satului e o mândrie a tinereții în marșul muncilor voevodale. Prin desțelenirea satului se zidește o țară cu disciplină temută

Bozovici, 29. Din cele șapte tabere de muncă ce le numără Valea Almăjului; comunele, Bozovici, Prigor, Dolboșeț, Șopotul-nou, Rudăria, Gârbovăț și Pătaș, m'am oprit la cea din urmă, dorind să cunosc viața unei tabere de muncă.

Comuna Pătaș, un colț grăniceresc din Valea Almăjului, e așezată pe râul Nera; aici inspectoratul Muncii de folos obștească, împreună cu Fundațiile Regale — Serviciul Social, cercetând nevoile sătești a găsit de bine să trimită o tabără de muncă. Tabăra e condusă de dl. Gh. Dungan, având un efectiv de 67 studenți universitari și școlari. Programul de lucru e vast. Indiguita părau-lui Ciurez care an de an inundă Semănăturile, curățirea albiei Pătășelului, facerea a 100.000 cărămizi necesare zidirii căminului cultural și amenajarea unui teren de sport.

Cu mari greutateți s'a ajuns la efectuarea unui randament de lucru, întrucât Sfatul căminului cultural local, prea puțin își cunoaște misiunea în sprijinul unei tabere; datorită probabil vechilor dușmăni din cauza titlurilor la conducere — totul sprijinindu-se pe viul înțeles al comandantului taberei.

Azi în 25 crt. tabăra a fost vizitată de dl. Inspector general al M. F. O. general Alimănescu care a constatat adevărul unui crez de muncă la acești înfrățitori ai condeiului cu târnăcopul.

A mai fost vizitată și inspectată de dl. Prefect colonel P. Seracu de dl. Maior Morariu subinsp. P. P. Caras, dl. pretor al

Plasei Bozovici, apoi de dnii inspector Social prof. Topliceanu, prof. Vărădeanu și insp. școlar județean Ion Blăgăilă.

Activitatea taberei s'a desfășurat deplin, îndemnând cu vorbe și cu fapte pe Săteni, la eforturile ce trebuie depuse și pe cari le cere vremea pentru viața culturală și națională a Satului-romănesc.

Seria aceasta de cărturari muncitori își încheie lucrările în seara zilei de 29 Iulie, urmând ca în 3 August să înceapă o nouă serie de tineri tăbărași.

Munca închinată satului e o mândrie a tinereții în marșul muncilor voevodale, e o hotărâre de viitor. Prin desțelenirea Satului se zidește o țară cu disciplină temută.

Pășesc pe viroagele satului nou ce se ridică în zăngănitul târnăcoapelor de cărturari. Munca închinată lui e recompensa unei copilării șburdate.

Mica publicitate

La Internatul Reuniunii Femeilor române Piața Tebea 1, se caută pentru imediată angajare un om de serviciu căsătorit, fără copii. Se vor anunța între orele 12—13.

— REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA ZIARULUI LUMINATORUL S'A MUTAT ÎN STR. LONOVICI Nr. 2.

MEMENTO
TIMIȘOREAN

Calendar

SAMBATA 29 IULIE

Ortodox: Sfântul Martir Calinic.
Catholic: Sfânta Marta.

Farmacile de serviciu: Circ. I: Kun, Str. Alba Iulia 4. — Circ. II: Dr. Kovacs, Str. Dacilor 10. — Circ. III: Sarga, Str. C. Porumbescu 1. — Circ. IV: Crăciun, Piața Drăgălina 15. — Circ. V: Kóváry-Chioreanu. — Fratelia: Panajoth. — Freidorf: Eremita.

Spectacole

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOE:

Capitol: „Sânge de cazac” Akim Tamiroff și Francis Farmer.

Scala: „Minunea minunilor” revistă, cu Frații Ritz.

Corso (fost Kivon): „Ultimatum”, film francez cu Erich von Stroheim și Dita Parlo.

Apollo: „Ramountcho, fiul păcatului”, film francez cu Louis Jouvet, Madeline Ozeray și Francoise Rosay.

Atlantico: „Valetul de cupă” și „Flacăra tinereții”.

Radio

SAMBATA 29 IULIE

Radio-România, Radio-București, Radio-Experimental. Ora 7: Gimnastică ritmică, Concert de dimineață (discuri); Sfaturi pentru gospodine, Închiderea emisiunii. Ora 12: Muzică variată (discuri). Ora 13: Ora Sport, Sfaturi medicale, Cota Dunării și a barei Sulina. Ora 13.08: Concert de prânz. — Selecțiuni din operele italiene (discuri). Ora 13.45: Spectacole. Ora 13.55: Continuarea Concertului (discuri). Ora 14.10: Radio-jurnal. Ora 14.30: Continuarea concertului de Selecțiuni din opere italiene (discuri). Ora 15.10: Actualități. Ora 17: Ora străjerilor. I. Preot Mătașe: De vorbă cu străjerul. II. Cetatea Neamțului, prelucrare radiofonică după piesă cu același nume de V. Alexandri, executată de Arcașii din com. Mărgineni-Jud. Neamț. Ora 18.15: Ora „Muncă și Voie Bună”. I. Ridicarea meseriilor și muncitorimii prin cooperatie, de Prof. Aurel Dumitrescu. II. Program muzical, exec. de corul Soc. „Ford-Română”. III. Sfaturi practice, de Ing. S. Maican. IV. Jurnalul muncitorului. Ora 19.15: Ora, Mersul vremii. Ora 19.17: Mănăstiri Sorocene, de D. Iov. Ora 19.32 Din opere franceze (discuri). Ora 20: Expoziția „Muncă și Voie Bună” de prof. Mihail Ralea, Ministrul Muncii. Ora 20.15: Orchestra de salon Radio, dirij. de Const. Bobescu: Fantezie din opera „Viața pentru țară” de Glinka; Concertul de Boccherini (solo vioară: I. Koganoff); La regele valsului Johann Strause-potpuriu de valsuri de Weber. Ora 21: Poșta Radio. Ora 21.15: Jazz american și Jazz german, de Nello Manzatti. Ora 22: Radio-jurnal (I); Sport. Ora 22.15: Muzică românească — Rodica Bujor (voce): Voi, voi, voi mândrelor, voi; Foale verde trei aglice; Fetitșo cu casă înaltă; Geaba mă mai duc acasă; A dracului noapte mică; Invărtită de pe Târnavă. Ora 22.30: Instrumente diferite (discuri): Potpuriu de șlagăre de Dixon (Wurlitzer Orgel); Două marșuri de Freundorfer (țitera: Georg Freundorfer); Mazurca de Kramer (clarinet); Șelcul Arabiei de Snyder și Melodie de Kahn (pian: Art. Tatum); Dansul veveriței de Smith și Polca de Recktenwald (xilofon). Ora 23: Radio-jurnal (II). Ora 23.15: Concert de noapte al Orchestrei Ionel Cristea-transmis dela Rest. „Terasa Cercului Militar”. Ora 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză și engleză.

Citiți și răspândiți
ziarul „DACIA”

FARMECELE DRUMETIEI

E vară, anotimpul vacanțelor și concediilor pentru cei cu ocupații intelectuale, și al muncii celei mai încordate la țară. Mai este vara, pentru cei cu vacanță și concedii, cel mai fericit prilej de a se reface truște și sufletește prin drumeție. Nu cunosc un sport mai plăcut și mai sănătos decât drumeția, firește, cea făcută cu piciorul. N'ai nevoie nici de îmbrăcăminte specială, nu-ți cere nici antrenament, sau vr'un regim anume. Pentru a te bucura de avantajele oferite de drumeție, e suficient să fii sănătos și să-ți faci rost de un sac (raniță, sau rucksak) de călătorie pentru provizii, (pâine, slănină, brânză, ceapă, ardei verde) și ceva rufe, câteva obiecte de toaletă, un întinerar, însoțit de o hartă care să-i corespundă și un băț bun. Atât. Pentru început sunt potrivite călătoriile cu obiective mai apropiate, de 1—2 zile, cu vremea se pot face și călătorii mai lungi, combinate eventual cu trenul. Cheltuielile sunt minime, dacă lăsăm acasă pretențiile și confortul. Cine nu se teme de umbra lui, poate să mearse noaptea și la Hotel Lună, sau la Hanul Tufă, dacă-l prinde noaptea într-o poiană frumoasă. Subsemnatul le cunoaște din experiență și le recomandă cu totdinadinsul. Sunt curate (fără pucei și ploșnițe), aerate și — nu costă nimic. De deșertător n'ai lipsă căci te trezește pe gratis ciocăria, cocoșul de munte și — omul piscător de dimineață.

În călătoriile mele m'am întâlnit adeseori cu excursioniști, foarte rar mi s'a întâmplat însă să nimeresc români. La noi cultul naturii este aproape inexistent, dacă se întâmplă să pornească un Român la drum, obiectivul trebuie să fie numai de cămătar un vârf faimos de munte, i se pare adecvat omului lipsit de seriozitate să umble numai așa, hai-hui. Nu mai vorbesc de așa numitele excursii făcute cu baterii și cu coșuri de merinde, prilejuri de chefuri și de indigestii. Nu știu care să fie cauza lipsei noastre de interes și dragoste de natură. Un prieten spunea că trebuie atribuită proaspetei noastre obârșii, dat fiind indeferentismul țărânului nostru față de peisaj.

Eu cred că fenomenul se datorește felului, uscat, didacticismului excesiv de a face în școala noastră, primară și secundară, Geografia, în genere așa numitele Științe. Rar profesor care știe să trezească în elevii săi curiozitatea și dragostea de a cunoaște lumea ce-i încunjoară, ba sunt unii cari izbutesc prin felul lor sucit să-i scârbească pentru restul vieții.

Drumeția este un izvor de sănătate, prilej minunat de îmbogățire a sufletului, și mijloc de prelungire a vieții. Este o greșală a crede că excursia trebuie să fie motivată prin importanța obiectivului consacrat de o tradiție fals interpretată, din care s'a născut confuzia între drumeție și turismul clasic, alpinismul. Hogăș, d. e. a fost un drumeț prin excelență, și numai ocazional alpinist. Cine pleacă la drum numai pentru a atinge d. e. Țarcu și n'are ochi pentru frumusețile ce i se îmbie pas de pas privirilor: un părăias cu undă susurând săltăreacă un covor de flori într-o prăpastie, o vedere rar de pe o coastă, o vale încântătoare, un grup de oi răspândite pitoresc sub o umbă de pădure, răsunetul trezit în suflet de nemărginirea orizontului etc. mai bine ar face gimnastică de cameră, căci nașii lui sunt călăuziți de snobism și se alege la urmă cu o decepție.

La drum deci până mai e vreme bună!

Nicolae Tomiciu

Mare asortiment de prima calitate în
Rame și Blondelle
cu prețuri reduse la firma
„A U R A”
Timisoara, nr. 5 (Casa Scherler)

Revizionismul și civilizația lor — Rectificările noastre

„Drepturile istorice” și drepturile progresului

IV.

Am arătat, că latifundii înseamnă robie economică, că proporțiile operei de dreptate socială făcută de regimul românesc în aceste părți sunt a se judeca nu numai după întinderea și adâncimea reformei agrare, ci mai ales după valoarea etică a operei, care a cuprins pe toți locuitorii țării, independent de originea lor etnică. Mai mult. Cum această operă a avut loc pe pământ românesc, pe un teritoriu, unde celelalte elemente etnice au fost aduse cu mult mai târziu, — în ceiace privește elementul maghiar de multe ori ca servitor sau muncitor agricol, deci fără temelia pe care o dă proprietatea agricolă cât de mică, — proporțional aceste elemente au profitat mai mult, decât românul din reforma agrară. În general în ținuturile alipite la patria mamă față de numărul total al elementului etnic respectiv, numărul maghiarilor așa zisi „îndreptățiți”, neavând de fel lot, care să fie complectat, proveniți deci din servitori și muncitori agricoli, e cel mai ridicat.

Latifundiile au însemnat însă și robie culturală, analfabetism, barbarie, iar țările, unde acest regim agrar mai supraviețuiește, nu numai că nu au dreptul să se constituie în pionii ai civilizației, ci în interesul ordinii sociale și a civilizației au datoriat să-și reformeze întreaga economie agricolă.

Că așa este, o vom demonstra cu cifre.

Cu recensământul făcut de însăși propagandistii unui revizionism injust. Cu acelea ale recensământului din 1900, cel din 1910 fiind falsificat în scopuri politice.

UNDE DUCE ROBIA ECONOMICA

Luăm la întâmplare două comune apropiate. Glogovațul din județul Arad de pe linia Arad—Radna, comună germană cu o minoritate ce nu atingea 10% de români în anul 1900 și Giorocul din vecinătate, comună mixtă, cu o covârșitoare majoritate maghiară.

Ei bine în comuna Glogovaț, unde sultăna marele latifundier contele Zelinszky procentul știitorilor de carte calculat la cei trecuți de 6 ani era de 67%, în vreme ce acela al știitorilor de carte din comuna Gioroc era de 77%. Două comune apropiate, în cea din urmă elementul „barbar valahi”, cum erau numiți atingând 25% din totalul populației. Explicația nu e alta decât marea proprietate absentă la Gioroc.

NU NUMAI PUNGA ȘI SUFLETUL, CI ȘI VLAGA

Aservirea economică e identică cu mizeria, cu subalimentația, cu degenerarea. Ni-o demonstrează tot statistica dușmanilor noștri, care, dacă știi să cești printre rânduri, e elocventă.

Trăind sub același climat, în aceleași condițiuni social-politice, la distanță de

numai câțiva km. în comuna Gioroc tot al 12 om întâlnit pe stradă era trecut de 60 de ani, în vreme ce în comuna Glogovaț, unde în urma strămtorării economice populația lucra mai mult pentru ca contele Zelinszky să poată să luxurească decât pentru nevoile sale, trebuia să lași să treacă 19 înși pentru ca să întâlnești un om trecut de 60 de ani. Mizeria și privațiunile le scurtează firul vieții.

Examinând mortalitatea infantilă din cele două comune, găsim că la Glogovați din 100 nou născuți mor în etatea de sub un an cu 8 copii mai mulți decât în Gioroc.

ALTE DATE COMPARATIVE

S'ar putea obiecta, că fiind vorba de două neamuri, Glogovațul având majoritate germană, iar Giorocul maghiară, elementele comparative prin diversitatea lor sunt în proprii concluziilor trase.

Pentru a înălțura această obiecțiune, — și în ceiace privește analfabetismul și mortalitatea infantilă cad dela sine, germanul odată ce lasă să i-se nască copilul, apoi îl și îngrijește mai bine ca maghiarul, — să comparăm situația din două comune românești. Două comune din aceeași plasă, apropiate una de alta geograficește, dar îndepărtate prin condițiunile economice în care trăesc ei.

Luăm comuna Socodor și Sinteamare din plasa Chișinău-Criș jud. Arad.

ANALFABETISM, MIZERIE ȘI DEPOPULARE

În comuna Socodor cu școală de Stat din vechi timpuri, dar având pe contele Wenckheim Frideric în spinare ca mare proprietar cu ale sale 6888 jughere de pământ din cel mai bun din cele 19.640 jughere cât numără comuna, numărul și procentul analfabeților era egal cu acela al celor din comuna Sinteamare cu școală confesională până în 1902, când guvernul a făcut și școală de stat pe seama celor 300 și ceva suflete de maghiari.

În 1900 Socodorul avea 5207 locuitori pentru ca la recensământul din 1930 noi de abea să mai găsim 4766. În schimb Sinteamare la 1900 cu 1897 locuitori are în 1930 2211 suflete.

HIGIENA ȘI LATIFUNDIILE

Luând ca elementul de comparație Socodorul, una dintre cele mai bogate comune, unde după scăderea marelui proprietar și a câtorva de peste 50 jughere, mai revine totuși asupra unui suflet 1 și jumătate jughere pământ, am făcut-o totmai pentru a arăta vecinătatea nefastă a latifundiilor, cari nu și-au înțeles și funcția socială.

Astfel în Socodorul cu 925 de case în 1900 revenea de casă 5½ loc. în vreme ce în Sinteamare numai 4½. Din aceste 925 de case 887 erau de pământ sau lut bătut, 721 fiind acoperite cu stuf, paie sau trestie. Din totalul de 925 case numai 22 erau de peatră sau cărămidă. Scădeți și din această cifră zidirile publice (2 școli la 1900, primăria, etc. etc.) și veți avea imaginea situației igienice a comunei la 1900, când numai datorită vigoarei acestui neam găsim totuși în comună un număr de 321 înși trecuți peste 60 ani.

Din cele arătate se vede, că reforma agrară, de care am făcut să beneficieze pe toți cetățenii țării, a fost nu numai o operă de dreptate socială, ci creind o ordine și un regim de economie agricolă nouă, am adus civilizație și progres acolo, unde până în 1918 dăinuia lumea veche a feudalismului.

Demonstrând cele arătate în lumina cifrelor în cele patru articole, credem, că ni-am îndeplinit o datorie nu numai față de noi, ci în primul rând față de cei ce se lasă încă amețiți de o anumită propagandă.

Traian Birăescu

Activitatea subsecretariatului de stat al Propagandei

Caravana cinematografică a Subsecretariatului de Stat al Propagandei a trecut recent și prin Banat. Populația recunoscătoare pentru cele văzute, au trimis scrisori și telegrame de mulțumire dlui ministru Eugen Titeanu, subsecretarul de stat al Propagandei, exprimându-i grațitudine pentru spectacolele caravanei cinematografice.

Reproducem, în cele ce urmează, câteva din telegramele primite de dl. ministru Eugen Titeanu:

STEIERDORF.
În numele populației comunei Șteierdorf-Anina, rugăm să primiți viile noastre mulțumiri pentru filmul de propagandă trimis și care a impresionat mult.
Sănătate!

(ss) Banciu, Primar.

FAGET.
Noi locuitorii din comuna Făget, județul Severin, luând parte cu toți la proiecțiunea filmelor, trimis de dv. am fost viu mișcați de cele văzute. Vă mulțumim Domnule Ministru că v'ați gândit și la sufletele noastre.
Să trăiți Domnule Ministru.

Cosici Gh. Petre.

BOZOVICI.
Subsemnatul, în numele celor peste 2000 de săteni cari au văzut minunatele filme de propagandă națională, desfășurate din ordinul Domniei-Voastre, vă înaintăm respectuoase mulțumiri.

(ss) Aurel Bancilă, primar
Lăpușnicul Mare, jud. Caraș.

MOLDOVA NOUĂ.
Excelență, populația din Moldova Nouă, Caraș, adânc recunoscătoare pentru atenția ce o dați poporului prin reprezentațiile cinematografice cu caracter național, vă aduce vii mulțumiri.

Primăria Moldova Nouă.

LUGOJ.
Locuitorii plășii Lugoj, din comunele Costei, Boldur, Satu-Mic, Fuliug și comunele învecinate prin rostul meu vă mulțumesc cu adâncă recunoștință pentru bucuria ce le-ați făcut cu solia cinematografe/or de propagandă națională stop. Bănățenii nu vor uita niciodată acest gest de înaltă atențiune stop.
Sănătate!

(ss) Pretor Barbu Bujor.

DL EUGEN TITEANU

BAZIAȘ.

Locuitorii comunelor Baziaș, Socol, Câmpia și Ahtița, din județul Caraș, vă aduc omagiul lor de recunoștință pentru că a-ți dat prilejul cu ocazia rulării filmelor de propagandă națională să vadă înfăptuirile realizate de guvernul Renașterii Naționale.

Primar (ss) I. Lăpșovici.

Notar (ss) Constantin Stoianovici.

TEREGOVA.

Grănicerii bănățeni ai plasei Teregova, vă mulțumesc cu adâncă recunoștință, ca prin echipa de propagandă cinematografică ce le-ați trimis-o le-ați făcut o nespuse bucurie și vă încredințază că vor ști să-și facă datoria la orice chemare a Patriei.

(ss) Nicolae I. Berceanu
Pretorul Plasei Teregova.

BERZASCA.

Locuitorii comunei Berzasca, județul Caraș, prin conducătorii ei vă aduce cele mai calde mulțumiri pentru manifestația prilejuită cu ocazia rulării filmelor de propagandă națională, dornici de a vedea cât mai des asemenea manifestații.

Primar (ss) Dumitru Ilci.

Notar (ss) Mărculescu Gheorghe.

Cad pădurile sub securi

și pâinea moșilor din Zarand e tot așa de amară. — Ceva despre societatea forestieră „Siab” dela Vața de Jos

Vața de Jos, 29. — Cu scopul de a se veni în ajutorul moșilor din jurul renumitei stațiuni balneare Vața de Jos, ce sunt împrăștiati în sărăcicioasele comune: Căzănești, Ciungani, Prăvăleni, Basarabasa, Brotuna, Tătărești, etc., s'a înființat societatea „Siab”, din al cărei capital social 65% este subscris de Statul român.

Vremurile urgie, sărăcia pământului din aceste locuri, au făcut ca moșul să rămână robul mizeriei și al necazurilor. Gândul uman al celor cari au dat ființă societății „Siab”, în slujba cărei, moșii să-și poată câștiga pâinea, nu poate fi decât lăudat.

Dar n'au trecut decât vre-o 6 luni dela înființarea „Siab”-ului și străinii — cari de altfel au acaparat cele mai multe ex-

ploătări forestiere din această regiune — s'au vârat și aci. Conducerea societății are azi un singur român, ce-i drept, om de acțiune și muncă cinstită, dar numai unul...

Cealalți sunt toți cu nume de sonoritate străină și sufletul aidoma.

Moșii plâng în sufletele lor și îndură șicanele lor, cu resemnarea și dârzenia cunoscută.

Dar oare, copii lor, purtați prin școli cu atâtea greutăți nu pot găsi loc la „Siab”?

Intrebarea o punem celor cari pot avea un cuvânt aci și cari, pentru a evita nemulțumirile moșilor, oameni așezați și răbdători, ar trebui să le facă dreptate.

Moștenitorii Tribunalului Gritta

cer răscumpărarea averii confiscate de statul maghiar în 1848

Timișoara, 29. — Din vremile de asupra a neamului românesc au rămas ca niște piscuri însozite în istorie epocile când Moșii, frații noștri din Munții Apuseni, au scrâșnit afirmând puterea noastră ca neam și drepturile noastre.

Atât pe timpul lui Horia, cât și pe timpul Iancului, s'au scuturat din temelie părerile lumii întregi despre Românii din Transilvania, deși ca urmare toți aceia ce și-au dat obolul pentru reușita cauzei noastre sfinte, au îndurat temnițe grele și suferințe și chinuri. Mulțumirea lor era acel nimb al martiriului ce li se anina pe creștet răscumpărându-le toate ponoasele. Urmașii lor se mângăiau cu bunul renume ce li-au lăsat moștenire acel demni înaintași.

TUNURILE IANCIULUI

Obolul celor dădeam intelectualii români din acele vremi erau foarte însemnate. Un act semnat chiar de mâna lui Avram Iancu ne dă o dovadă despre daniile pe care le-a făcut bunicul d-lui Dr. Pompiliu Ciobanu și al d-lui chestor Gritta, pe nume George Gritta. din Roșia, Deasemenea Simeon Balint, fost prefect și paroh român unit al Roșiei, atestă că George Gritta, urbaru din Roșia a făcut pe ale sale spese două tunuri din țevile dela Rusberg și acele tunuri au servit în lupta contra atacurilor lui H a t v a n i.

TESTIMONIUL

LUI AVRAM IANCU

„Subscriși facem cunoscut tuturor cumintilor pe cumcă George Gritta din Roșia pe acel timp a anului 1848 intrară inimile în credința cătră. Impăratu când agerul simț de a resturna Tronul Impărătesc mulți prudenți nu-l prevede și când cel necredincios îl înfățișă de necredincios și așa cel credincios trebuia să sufere chinuri neauzite ba și moarte. Pentru aceasta a sa rară morală George Gritta fu și ridicat la rangul de Tribunal în Roșia și în tot decursul dregătoriei sale de nimeni fu invinuit sau acuzat la prefect, fără imitând exemplul părinților săi n'au cruțat osteneala și averea pentru binele de obște și Tronul Impărătesc. Despre care lucru dau suspomenitului George Gritta acest atestat. — Cămpeni 25 Iunie 1851. — (m. p.) Avram Iancu.”

Aceste dovezi se păstrează în original și pe baza lor s'au cerut printr'un documentat memoriu dela Rezidența Ținutului Timiș ca să intervină locurilor în drept spre a se putea răscumpăra averea fostului tribun George Gritta, fiindcă ea fusese confiscată de Statul maghiar pentru suma de 4400 florini, dreptul de proprietate introducându-se pe numele minelor de stat regale maghiare „Sf. Orlean & Comp.”

Casele familiei au fost dărâmate din ură de către unguri, zidindu-se în locul lor o locuință pentru inginerul ungur.

Moștenitorii specifică în cerera lor din ce constau acele proprietăți ce au fost confiscate și pe cari pe bunadreptate vor să le răscumpere: locul de casă, curtea, grădina de lângă casă, grădina, locul ș t e a m p u r i l o r, alte două grădini și locul numit t r o u a ș în suprafață de 4 jughere unde zac osemintele familiei Gritta.

Crucile și mormintele sunt risipite, peste ele a crescut iarba, ba mai mult, peste ele pasc vitele și caii pângărind memoria celor ce se cuvine să ne închinăm.

STADIUL CERERII

Serviciul administrației locale a Ținutului Timiș a făcut cunoscut d-lui Dr. Pompiliu Ciobanu prin adresa din 10 Iulie a. c., că înaintându-se cererea d-lui Rezident al Ținutului Mureș, acesta a făcut cunoscut că în 4 Iulie a. c. a înaintat cererea împreună cu toate anexele Ministerului Economiei Naționale spre competență rezolvare.

Opinia publică românească din toată țara urmărește cu viu interes rezolvarea acestui memoriu prin care se va izbui să se reabiliteze memoria unui mare tribun și să intre în stăpânirea urmașilor acelui tribun, întreaga avere pe care statul ungar a găsit de cuvintă să o confiscă plătind-o cu o sumă de nimica.

Despre urmare vom scrie la timp.

A. Bugaria.

Corpul Portărilor Tribunal Timiș-Torontal din Timișoara.

Dos. No. 3078/1938.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

No. 13.239 din 17 Iulie 1939

Se aduce la cunoștință publică că în baza deciziei No. 6855/1938 a Judecătorei II. Urbană Timișoara și No. G. 8849/1938 al Judecătorei II. Urbană Timișoara, în cauza execuțională a următoarei Ed. Prohaaska Fii S. p. A. reprezentat prin dr. Otto Roth avocat din Timișoara, în contra urmăritului pentru suma de 1283 lei capital interese legale dela 17 Decembrie 1938, lei... spese deja stabilite și cele ce vor mai surveni, se vor vinde prin licitație publică în ziua de 2 August 1939 ora 12 în Timișoara III, Bul. Carol No. 5, obiectele sechestrate și anume 1 casă de bani, 1 răcitor, 1 cântar, 100 kg. linte, 100 kg. fasole, 100 kg. mazăre, 50 kg. zahăr prețuite în 6400 lei.

Conform art. 20 al Novelei din 1908, prezenta licitație se ordona și în favorul celorlalți creditori, cari au sechestrat obiectele de mai sus.

Timișoara, la 17 Iulie 1939.

Portărele, Evanghelle Constantinescu.

Un institut de caritate al Timișorii: orfelinatul „Regina Maria”

Din trecutul institutului — Cum se prezintă el — Cum trăiesc copiii

Timișoara, 29. — Timișoara are vreo câteva institute de caritate, răspândite în diferite părți ale orașului, institute în care găsim adăpost cei oblăduiți de soartă: tineri sau bătrâni.

Unul dintre acestea este și orfelinatul de băieți și fete dela 5 la 12 ani, „Regina Maria”, orfelinat întemeiat de mai bine de o jumătate de veac, la 1878, de un mecenat de pe vremea aceea, anume Anton Juhasz, în clădirea în care se adăpostește astăzi Căminul de ucenici No. 2 din cartierul Fabrică, întâiu director al său fiind John. Pe atunci orfelinatul se numea „Gizela.”

La 1902, din fondul dat de Anton Zuhan și din cele ale primăriei municipiului nostru, s'a zidit o nouă clădire, cea de azi, în locul clădirei vechi, lăsată pe mai departe la dispoziția orașului. În această clădire se adăpostește azi 77 de copii, băieți și fete, între 5 și 12 ani, de origină timișoreană, orfelinatul fiind susținut numai de primărie, și — câte unul — și din alte părți ale județului nostru, ori din Jugoslavia. Copiii, orfani de părinți, de mamă sau tată, sau chiar și de amândoi, sunt dintre aceia ce nu au nici pe altcineva, care să-i îngrijească.

Direcțiunea orfelinatului, condusă acum de d. Mircea Lazăr, se ngrijește de educarea lor, trimițându-i la școli primare, iar pe cei silitori și la cele secundare. Astfel, acest institut a reușit să deie, între alții și o pleiadă întreagă de învățători, absolvenți ai școlii normale timișorene, vecină cu orfelinatul.

La timpul vacanțelor de vară, ea trimite copiii, pe rând, în colonii de vară, pentru a se recreia. Așa și anul acesta a trimis 8 băieți, 4 la Poiana Mărului, iar 4 la Balcic, pe care-i va înlocui, la începutul lunii viitoare, cu 8 fete.

CUM SE PREZINTĂ ORFELINATUL?

La cancelaria școlii, pe peretele opus intrării, se vede portretul reginei Maria, al cărei nume îl poartă acest institut, portret în mărime naturală și de toată frumusețea. Pe un alt perete se află tablourile regelui Ferdinand I, al Regelui

Carol II și al Marelui Voevod de Alba-Iulia, iar lângă ele, stema țării. Pe un alt perete se află al doilea portret al reginei Maria, încadrat într'o ramă frumos lucrată din scoici de mare, iar pe al patrulea perete se înșiră la rând tabloul de cedatului mecenat Ungureanu, fotografiile dela moartea sa, tabloul întemeietorului orfelinatului, Anton Zuhan, al primului director al acestui institut și al soției directorului.

Ieșind din cancelarie, ale cărei icoane înșirate pe pereți, vorbesc de trecutul institutului, dăm, alătura, de o magazie de haine și ghețe pentru băieți și fete, distribuite în cea mai perfectă ordine pe rafturi ori în lăzi și conservate în naftalină, iar mai încolo de sala de meditații; și, mai apoi, la etaj, de dormitoare atît de bine îngrijite, încât se pare că ele ar fi locuite de oameni mari, care știu păstra o desăvârșită curățenie. Dormitoare se împart în două: într'o aripă a orfelinatului se găesc dormitoare pentru băieți, iar în cealaltă pentru fete. Alătura de ele este câte un spălător de fiecare, cu săpunurile aranjate la rând și cu periutele de dinți păstrate în săculețe mici, ca niște degete de mână, atârinate unul lângă altul în cuie. Lângă acestea se găsește un număr. Fiecare copil are numărul său. Când se spală, merge deadreptul, găsindu-și, la locul său, săpunul și peria de dinți.

RAPORTUL UNEI... STAJERE

Când coborim scările spre parter, ne iese în cale o fetiță de cinci anișori, care cântă „Imnul regal”. După ce termină de cântat, se oprește și dă raportul străjeresc într'un mod cum nu se poate mai gingaș: „Sărătate! Sun' stăzeia... gata o'când la dato'ie!”

E o fetiță de 5 anișori, care, fiind orfană de părinți, și-a găsit adăpost în orfelinat, împreună cu soră-sa.

La ieșirea din clădire, pe marginea treptelor enorme ale orfelinatului, 3 copii se prăjesc la soare, vorbind între ei.

G. Tolan

Delictele la legea jocurilor de noroc sunt de competența judecătorei

O interesantă hotărâre a Tribunalului Timiș-Torontal

Timișoara, 29. În fața secției a IV. a tribunalului Timiș-Torontal, complexul d-lor Tigoianu-Todan, s'a judecat deunăzi procesul unor săteni din Murani, trimiși în judecată pentru delictul de joc de noroc.

Numiții au fost surprinși de șeful postului de jandarmi, jucând în cărucia comunală, un joc de cărți, pe bani.

Actele au fost înaintate parchetului, care i-a trimis în judecată în baza art. unic al legii din 8 Aprilie 1936, prin care sunt interzise orice jocuri de noroc pe bani.

În fața tribunalului, apărătorul inculpaților, dl. avocat Oct. Metea, a ridicat incidentul de incompetență, susținând că judecarea acestor delictes este de competența judecătorei, deoarece legea specială din 1936, care stabilea competența tribunalului, a fost scoasă din vigoare prin dispozițiile codului și procedurii penale Regele Carol II, art. 564 și următorii, cari stabilesc competența judecătorei.

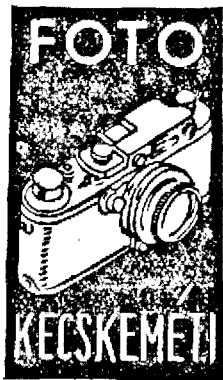
Reprezentantul parchetului, dl. procuror Bujor Imbroane, a cerut respingerea incidentului, susținând că articolele 564 și urm. din codul penal, cari reglementează jocurile de noroc, au fost scoase din vigoare de legea specială din 1936, care își are și azi aplicare. Faptul că în codul și procedura penală s'au menținut articolele reglementând jocurile de noroc și după modificările

ultime, este numai o scăpare din vedere a legiuitorului penal.

Tribunalul intrând în deliberare, a ajuns în divergență de păreri, fixând un nou termen de judecată, când completul s'a întregit cu dl. judecător T. Olariu.

După o nouă judecare a incidentului de incompetență ridicat, completul de divergență al secției IV. a adus o hotărâre, prin care a declinat judecarea cauzei în favorul judecătorei rurale Vinga.

Hotărârea tribunalului local a stabilit astfel că judecarea delictelor jocurilor de noroc este de competența judecătorilor.

Aparate
filme
lucrări
pentru
amatori
numai la noi
Bul. Duca 2

Politica externă a României văzută de un publicist francez

România alături de țările democratice
Raporturile cu vecinii — Acordul economic cu Germania

În numărul nostru de ieri am publicat interviu-ul francez de M. S. Regele, publicistului francez Raymond Recouly, dela „Gringoire”. Din lipsă de spațiu am omis concluziile pe care distinsul gazetar le-a tras după convorbirea avută cu Suveranul României și cu conducătorii statului român, în legătură cu problemele de politică externă. Reproducem în numărul de azi, observațiile atât de judicioase și clare ale eminentului ziarist francez, apărute în marea săptămânal „Gringoire”.

Ce idei își fac despre situația actuală conducătorii români cari, sub controlul și autoritatea Suveranului lor, în plină comuniune de spirit și de suflet, conduc cu multă prudență și cunoștință politică țării?

După discuțiile mele cu ei, ași vrea, fără a trăda nicio confidență și sub propria mea răspundere, să încerc să desprind cea mai serioasă preocupare.

Starea actuală a Europei le inspiră desigur cele mai serioase preocupări. Contrariul ar fi surprinzător. Dar ei socotesc — și fără îndolală — că au motive bune pentru această — că la urma urmelor există mijloace și șanse de a salva încă pacea. Intensificând pe cât pot mai bine toate măsurile de precauție în ce privește apărarea națională, ei nu au reușit de fel la orice speranță. Ei au sentimentul că destinderea ce s'a manifestat este mai adâncă, poate chiar mai durabilă, decât s'a crezut la început.

De unde vine acest val de optimism, un optimism de actul relativ și a cămii întindere nu ar trebui exagerată? Nu pot da în această privință nicio informație precisă. Este mai degrabă o interpretare a unor anumite fapte, credința în posibilitatea unui aranjament cu privire la Danzig între Germania și Polonia. Un nor, cel mai întunecat dintre toți norii, ar fi astfel îndepărtat de pe carul lor.

Imensa majoritate a națiunii române, în deosebi în clasele înalte, acelea care contează pentru orientarea țării, este din tot sufletul, pentru motive multiple și adânci, alături de țările democratice, de Franța — care nu a pierdut nimic aci din înflăcăratele ei simpatii — și de Anglia. Inteligența — și nu există popor mai inteligent decât poporul român, — cercetarea amănunțită a forțelor politice, precum și sentimentul inspiră românii această atitudine.

E destul să fi petrecut câteva zile aci, stând de vorbă fără sfială cu fiecare, pentru a ajunge la această convingere.

Acestea fiind spuse, românii — și cu bună dreptate — așteaptă ca în țările occidentale, în Franța, în Anglia, guvernele și opinia publică să recunoască extremă dificultate a poziției lor și să se conducă în consecință. Ar fi cu totul nedrept din partea noastră să sperăm dela România mai mult decât trebuie, decât poate și decât vrea să dea.

Geografia, economia politică, nevoile vitale ale agriculturii, ale comerțului, ale industriei sale, o leagă strâns de Germania. Când a încheiat, după o ma-

Își bate concubina — ajunge la spital

Individul Dobrovolski Iosif, de 31 ani, domiciliat în Frateia, str. Grădinarilor 26, s'a luat la bătaie cu fosta concubină, Rozalia Spătar din Ronaș, str. Neșos 9, încasatoare la firma Prochaska, în fața magazinelor C. F. R. din circ. IV. Vrând s'o convingă să reia viața în comun, o trânteste la pământ. Un trecător necunoscut intervine. Rezultatul: Dobrovolski se alege cu o rană serioasă la cap, cauzată de o lovitură de baston probabil și e transportat la spital. Dl. comisar Drăgănescu dela poliția gării cercetează cazul.

ne-am îndărătnici să vedem în această tură chibzuință, acordurile cu Germania, noi am săvârși o greșală gravă dacă

acorduri mai mult decât a pus România în ele. Românii ar avea motive să se arate supărați.

Raporturile României cu vecinii săi

În ce privește raporturile cu unii din vecinii lor imediați, — ungurii și bulgarii, — părerea lor este fâcșură. Românii sunt convinși că și unii și alții și-au legat într'un chip irevocabil soarta lor de aceea a puterilor axei. Ei socotesc că această hotărâre este luată pentru totdeauna și că în afară de improbabile evenimente excepționale nimic nu ar putea să o modifice.

Românii se miră că în rândurile unor popoare potrivnice axei, și mai ales în Anglia, mai există unele persoane cari să-și mai facă iluzii în această privință.

„Nu există desigur țară mai conservatoare decât Anglia, — îmi spunea ieri unul din oamenii de stat români. În ce privește bulgarii, mulți englezi nu și-au

mai întors ceasul de pe vremea lui Gladstone. Acreți bulgari cu cred că bulgarii ar putea fi câștigați mai degrabă prin concesii, realizate bine înțeles pe socoteala noastră. Aceste concesii ar fi cu totul inutile. De aceea nu le vom face”.

Simplul bun simț și rațiunea ne spun că românii sunt în această materie infinițit mai bine informați decât noi. Ei văd oamenii și condițiile așa cum sunt. În asemenea condiții noi nu avem nimic mai bun de făcut decât să ne lăsăm în totul pe seama lor, fără a încerca să-i sfătuim la sacrificii ce le-ar părea imprudente și chiar primejdioase și la cari de altfel nu ar consimți niciodată.

Atitudinea Sovietetelor

În ce privește Uniunea Sovietelor, cu care în frontieră comună, părerea românilor — și aceasta este foarte semnificativ — este cam aceeași cu a Poloniei. Românii socotesc că faptul că Anglia și Franța tratează sau nu cu Sovietele este departe de a avea atâta importanță și atâta preț cât își închipuie guvernele noastre. Ei cred că Uniunea Sovietelor, adică Stalin, fie că semnează, fie că nu semnează acest tratat, nu va urmări niciodată decât un singur scop: să slujească numai interesele egoiste ale Uniunii Sovietelor și ale bolșevismului care pentru ei se confundă. Un război groaznic și sângeros, în care majoritatea națiunilor europene s'ar măcelări unele pe altele și la care Stalin s'ar ab-

ține a lua parte, i-ar îngădui să intervină la momentul oportun cu puterile sale neatînse pentru a instala regimul comunist. Este ceea ce am gândit și eu totdeauna în ce mă privește și ceea ce am și scris. Țări atât de bine informate asupra Rusiei, cum sunt Polonia și România, vecinele ei, sunt exact de aceeași părere.

În fond, românul ca și polonezul, păstrează de totdeauna o neîncredere instinctivă, dar nu nemotivată, în privința rusului. De altfel, o știu din practică. El simte în schimb o încredere deplină față de turci și nicăeri acordul pe care noi englezii și francezii l-am semnat cu Turcia, nu a fost atât de favorabil primit ca la București.

D. prof. Traian Pop, ministrul inventarului național la Arad

Conferința ținută în cadrul cursurilor de perfecționare ale învățătorilor

Arad, 29. Ieri dimineața cu acceleratul de București, a sosit la Arad, dl. prof. Traian Pop, ministrul inventarului național. În gară a fost întâmpinat de dnii general Alexandru Vlad, primarul municipiului, colonel Dumitru Stinghe, prefectul județului, proptopul Cornel Mager, ing. Ștefan Mateescu, Aurel Birtolon, senator și președinte al camerei de agricultură, Bartolomeu Popescu, directorul cursurilor de perfecționare ale învățătorilor, etc.

Dela gară distinsul oaspe s'a îndreptat spre palatul cultural, unde a conferențiat în cadrul cursurilor de perfecționare al învățătorilor.

Înainte de începerea conferinței, dl. ministru Traian Pop a fost salutată, în numele învățătorilor, de dl. Bartolomeu Popescu.

Începându-se conferința dl. prof. Traian Pop, a arătat primele așezări omenești cari justifică drepturile noastre asupra teritoriului cuprins între Nistru și Tisa. Examinând primele organizări administrative, personalitățile organizării administrative, adune în jurul lor, atât dincoace, cât și dincolo de Carpați, poporul născut din amestecul băștinașilor daci, cu legiunile cuceritoare ale Romei.

Primele legii românești nu au fost altceva decât obiceiurile pământului fixate în forme definite obice. Evoluția acestor obiceiuri spre o definitivă cristalizare a fost împiedecată de infiltrațiunile grecești, cari au despărțit și îndușmănit cele două clase ale națiunii personale: țărănimă și boierime. După mărirea aceasta a dus la desorganizarea vieții de stat. Când această epocă, de decadentă, amenința în mod serios, a intervenit o reac-

Transferări

la Curtea de Apel și Tribunalul Timișoara
TIMIȘOARA, 29. La Curtea de Apel și Tribunalul Timiș-Torontal s'au făcut următoarele transferări:

Dl. Ilie Lungulescu, consilier, delegat procuror general la Curte, a fost înlocuit prin președintele la aceeași Curte, în locul dlui E. Dumitrescu, transferat la Casație.

D. Agricola Ionescu, consilier la Curtea de Apel, a fost mutat la secția VII-a Curții de Apel din București.

Dl. Ion Popescu, consilier al Curții de Apel, a fost permutat la Curtea din Oradea-Mare. În locul d-sale vine dl. Dumitru Niculescu, consilier la Curtea Orădană.

Dl. Vlad Enescu, procuror de secție la Curtea de Apel, a fost numit consilier la aceeași Curte, în locul dlui Agricola Ionescu. În locul d-sale vine dl. Anghel Dragomirescu, procuror al Tribunalului Prahova.

Dl. Al. Popărlan, consilier la Tribunalul Timiș-Torontal, a fost numit consilier la Curtea de Apel timișoreană, în locul dlui I. Lungulescu.

Dl. Al. Eniu, președinte al secției a III-a a Tribunalului local, a fost numit consilier la secția criminală a Curții de Apel Timișoara.

Dl. Nic. Mândru, președinte al secției a III-a a Tribunalului din Arad, a fost transferat la București, ca procuror de secție la Curtea de Apel.

Dl. Tulius-Petru Goruneanu, consilier la Curtea de Apel, a fost delegat procuror general pe lângă această Curte, în locul dlui Ilie Lungulescu.

Dl. Ștefan Deleanu, președinte al secției a II-a a Tribunalului timișorean, a fost numit prin președinte la acest Tribunal.

Dl. Eugeniu Feneșan, jude de ședință la Tribunalul Timiș-Torontal, a fost înlocuit prin președinte al secției a III-a.

Colțul ceferist

ORGANIZAȚIE ROMÂNEASCĂ MODEL

La Atelierele Principale C. F. R. din Timișoara, funcționează de 15 ani de zile, Asociația Culturală și de Ajutor Reciproc „Lyra” C. F. R. a angajaților din Acoperș. Înființată în anul 1924, potrivit scopului înființat prin statute și în urma contribuțiilor membrilor săi, precum și potrivit posibilităților generale, în decursul anilor ce s'au perindat, a dezvoltat o activitate culturală și de ajutorare reciprocă vrednică de evidențiat.

FELUL CUM ESTE ORGANIZATĂ ASOCIAȚIA

Asociația este fixată pe secții, după cum urmează:

1. Secția Culturală compusă din următoarele:

a) Corul bărbătesc, compus din 70 persoane și un diriginte;

b) Fanfara compusă din 45 persoane și un Diriginte, precum și instrumentele necesare;

c) Orchestra Simfonică, compusă din 24 persoane și un Diriginte.

d) Jazz, compus din 8 persoane, înființat în anul 1933, pentru care s'a cumpărat o garnitură de instrumente noi.

e) Biblioteca cu cca. 4000 volume, literatură, știință, tehnică, sociologie, istorie, etc., 3000 volume sunt Românești, în valoare de 350.000 lei, este administrată de 4 bibliotecari.

f) Diletanți de artiști români.

g) Reprezentanții de Cinematograf.

SECȚII DE CARITATE

1. Ajutoare reciproce de înmormântare, boală, pensionare, transferare, licențiere.

2. Imprumuturi normale restituibile în 3—6 rate lunare consecutive fără nici un procent.

3. Imprumuturi rapide, pentru cazuri urgente.

În venurile viitoare vom arăta activitatea Culturală a acestei Asociații și felul ei de administrare.

DACIA Sport

Boxeurul Moți Spakov se destăinuiește „Daciei”

Amintiri dintr'o carieră glorioasă — Actor în trupa lui Costică Toneanu — Planuri pentru viitor

Gala de box de astă seară

Timișoara, 29. — Profitând de faptul că fostul campion de box al României, faimosul Moți Spakov, se găsește în localitate, în vederea matchului pe care-l susține astă seară cu Cheo Morejon, campion al Cubei, am căutat să stăm de vorbă cu el.

L-am găsit în tovărășia negrului cu care se va măsura, pentru a doua oră, plimbându-se liniștit pe stradă.

Fără multă vorbă m'a însoțit la redacție, unde cu zâmbetul unui răsfațat al soartei, începe să-mi povestească de toate.

MOREJON, UN ADVERSAR SERIOS

Primul lucru ce l-am întrebat a fost, părerea sa despre adversarul pe care-l va înfrunța astă seară la arena „Electrică”.

— Morejon este un om tare. În Franța n'avea rivali, acum câțiva ani. Foarte abil în lupta corp la corp, are un pumn de care va trebui să mă feresc serios — spune ex-campionul nostru.

— Deși am mai boxat cu el la București, în toamna trecută și l-am învins la puncte, — continuă Moți —, totuși, iau matchul în serios.

— Am început să trec din tinerețe, spune cu regret cel al cărui pumn era temut de toți.

CLIFE DE GLORIE, AMINTIRI

Fostul campion îmi vorbește apoi despre matchul cu Anderson, pe care l-a învins la puncte, de un altul, cu negrul George Gottfried, pe care l-a învins prin descalificare și alte amintiri din îndelunga lui carieră. Timp de 9 ani a deținut titlul de campion al României, mai întâiu la categoria mijlocie, pe urmă la grea și la toate categoriile.

Întrebându-l care a fost cel mai impresionant moment al carierei lui, spontan, Moți Spakov spune:

„Atunci când am fost decorat de M. Sa Regele Carol al II-lea, pe arena A. N. E. F. Nu voi uita niciodată, regeasca strângere de mână și încurajare.

SPAKOW JOACĂ TEATRU...

Cunoscutul actor bucureștean, d. Costică Toneanu, l-a angajat pe Spakov într'o revistă de mare succes „Moritz boxer”, în rolul principal.

La început am ezitat să joc, deoarece sunt timid, spune mai departe boxeurul, dar cedând insistențelor și „bursei” ce mi s'a oferit, am acceptat. Învătasem rolul, cu chin cu vai, dar lucrurile mergeau strună și aplauzele la fel. Revista cuprindea parodia unui match de box și aveam adversar pe d. Costică Toneanu, care lua în gură, în fiecare seară, boabe de fasole, înlocuind dinții ce trebuia să-i „mătur” pe scenă.

Publicul se amuza copios.

Dar într'o seară, furnizorul boabelor de fasole i-a jucat lui Toneanu o farsă involuntară, de care am făcut mult haz. Trezindu-se târziu, să ia obișnuita porție de boabe de fasole, furnizorul nu mai găsește nicio prăvălie deschisă, căci era seara de revelion. Se duce la prima farmacie de serviciu și i-a câteva boabe de chinină.

La scena cu „măturatul” măselelor, Toneanu fără să știe, ia în gură chinina

și când îi simte gustul amarui, începe să tîpe:

— M-ați otrăvit, nemernicilor! N'am mai avut puterea să-i dau obișnuita „directă la maxilar”, căci am leșinat de răs, ca și întreg publicul din sală, încheie Spakov acest episod amuzant din scurta-i carieră de actor.

PLANURI DE VIITOR

Despre activitatea sa în viitor, Moți Spakov vorbește cu încredere.

Toamna i se anunță bogată în matchuri. La 2 sau 5 Septembrie va întâlni un campion francez, iar la 19 Septembrie va boxa cu Vasile Șerbănescu, pentru campionatul României.

După acesta va pleca în Bulgaria, iar de aci fie în Anglia, de unde a primit oferte, fie la Buenos Aires, unde este reclamat cu aceeași insistență.

Înainte de a ne despărți, Moți Spakov ni-a spus că a venit la Timișoara fiindcă îi place orașul.

I-am urât noroc și a dispărut pe ușa redacției, masiv cât un colos, cu un zâmbet pueril pe buzele-i cari păstrează tăietura unui campion german de peste 2 metri înălțime, despre care ex-campionul mi-a vorbit cu admirație.

Gr. Floruțiu

Alte grupări ale personalului I. E. T.

Societatea sportivă „Electrică”

Timișoara, 29. — În cadrul programului trasat de către conducerea I. E. T. a fost și regenerarea angajaților, după muncile oboseitoare și cronometrice, prin educație fizică.

În acest scop a luat ființă, în anul 1929, societatea sportivă „Electrică”, care la început avea doar o secție de foot-ball, întregită cu timpul, cu o secție athletică, scrimă, tenis, popice, vânătoare, ski, turism, etc. Prin înființarea acestor secții s'a urmărit ca fiecare membru să-și poată practica sportul favorit.

Activitatea desfășurată în diferitele secții ale societății „Electrică”, i-a adus acesteia o recunoscută faimă.

Secția de foot-ball a reputat numeroase succese, clasându-se printre primele echipe ale orașului nostru.

Secția athletică a cucerit locul al doilea în clasamentul echipelor din regiune. Prin concursurile organizate pe muntele Mic, secția de ski a obținut rezultate multumitoare.

Îndrăgostiții de natură, cadrați în secția de turism au organizat numeroase excursiuni.

Conducerea societății a fost alcătuită în felul următor:

Președinte: dl ing. C. Miklosi, vicepreședinte: ing. Vasile Ciurcu; președinte executiv: Dimitrie Vasilescu; se-

cretar general: Cornel Pitariu; casier: Constantin Butoiu; medic: dr. Teodor Mara.

Membri de drept, președinți de secții: ing. Nic. Crișan, ing. Victor Catona, inginer Dimitrie Deheleanu, ing. Viorel Giurgiu, maior Zănoagă Ilescu, Arsene Rădoi, Francisc Schmidt, Simion Cărăneanu și Ioan Zimmer.

O activitate prodigioasă, în toate domeniile sportului, arată că această societate își împlinește menirea, contribuind eficient la sănătatea membrilor ei, cari timp de 8 ore pe zi sunt robii mașinilor și a-i unei munci încordate.

Grupările muzicale

În viața muzicală a Banatului, corul și fanfara tramvaiștilor — despre care am pomenit cu prilejul recente excursii de la București — datorită stăruințelor depuse de membri, în cursul celor peste 14 ani de activitate, și-au câștigat un loc de frunte.

Corul tramvaiștilor și-a format un repertoriu bogat și ales, pe care l-a difuzat cu prilejul diferitelor emulații muzicale, serbări naționale, șezători etc.

Muzica noastră populară și cântecele naționale au găsit în membri acestui cor, pe cei mai credincioși și însuflețiți răspânditori ai ei.

Fanfara tramvaiștilor înființată în anul 1927 și condusă de dl profesor Vădim Șumski, a participat regulat la festivaluri, serbări naționale, comemorări, șezători, etc. Repertoriul ei cuprinde peste 200 bucăți muzicale, în majoritate folclorice.

Astăzi, fanfara are 26 de membri.

Nu putem să notăm încă, înainte de terminarea seriei de reportaje asupra vieții personalului dela I. E. T. concluziile noastre, dar totuși, ne exprimăm admirația în fața atâtor lucruri frumoase, neîntâlnite până acum în alte întreprinderi.

Dela Tribunalul Militar

— Condamnați. Pentru trecerea frauduloasă a frontierei, Tribunalul militar în complexul d-lor A t a n a și u președinte, căpitan D i n u l e s c u și S ă v o i u judecători, procuror cpt. O u a t u Gh., iar grefier fiind Dimulescu, a condamnat la câte una luna închisoare corecțională pe următorii: Sterie Franț, Ceda Martinovici, Iancu Crepelca din Zlatița-Caraș și Hârnea Ana din Milcoveni-Caraș. — Marhela Iosif pentru același fapt a fost condamnat la 2 luni închisoare iar Al m ă j a n Trifa din Percosova la una mie lei amendă.

Au fost achitați tot pentru trecerea frauduloasă a frontierei Svetozar Maria din Nădlac, Stefanovici Mihai din Moldova veche și Ergilia Iliia din Milcoveni-Caraș.

— La 5 ani închisoare, 3 ani interdicție și 40000 lei amendă a fost condamnat în lipsă individul Moritz Spitz din Timișoara pentru încercare de agitație.

Regele Cristian al Danemarcei trece în revistă cei 2800 cercetași din tabăra dela Aarhus, unde și-a dat întâlnire și tineretului din Finlanda, Norvegia și Suedia. Prințesa moștenitoare Ingrid a Danemarcei a petrecut și ea două zile în tabără.

Un grup de fete vesele pe plaja dela Lido. Vehicolul acesta ingenios combinat servește pentru deplasări dealungul celebrei plaje a Veneției.

INFORMAȚIUNI

— **ISTORICUL ZILEI.** Ziua de 30 Iulie 1552, va rămâne cea mai întinecată zi din istoria zbuciumatului Banat, și în special în istoria Timișoarei. În această zi de dureroasă amintire, Cetatea Timișoarei cade în mâinile Turcilor, ca abia numai după 164 ani să poată scutura jugul.

— În ziua de 30 Iulie 1908, cei trei mari naționaliști români din Arad, Vasile Goldiș, dr. Ioan Suciu și Ștefan C. Pop, au fost condamnați la câte 150 coroane amendă, de stăpânirea Austro-Ungară, pentru organizarea „Clubului Arădan al partidului național românesc”. După cum am spus mai sus, Banatul a avut mult de suferit din cauza vitregiei vremurilor, năvălirea barbarilor, ocuparea păgânilor și ca încheiere dominația Austro-Maghiară.

— La 30 Iulie a anului 1849, s'a înalțat replica românilor la răspunsul primit din partea ministrului Bach, în legătură cu cererile națiunii române, adresate stăpânitorilor după potolirea răscoalei românilor Transilvăneni din 1848.

— Pe timpul războiului mondial, în această zi, anul 1917, începe contra-ofensiva română dela Mărășești, unde au fost scrise cu sânge victoriile românești, în cartea de aur a istoriei popoarelor.

— În 1934 la 30 Iulie, este asasinat fostul cancelar al Austriei, Dollfus.

P. C. MILOȘ.

— **Inapocarea d-lui șef-primar dr. Emil Țieranu dela București.** D. dr. Emil Țieranu, primar-șef al municipiului Timișoara, s'a înapoiat cu accelerarea de Vineri seara dela București unde a fost pentru rezolvarea mai multor chestiuni oficiale.

— **DL colonel N. Madancovici,** comandantul Gărzii Naționale din Ținutul Timiș fiind chemat telegrafic la București, în vederea organizării comunelor, chestiunile privitoare la comandament le rezolvă dl. N. Galetaru, secretarul gărzilor din Ținut.

— **D.L. DR. PROȘTEANU,** șeful de cabinet al rezidenței Ținutului Timiș, s'a întors din concediul pe care l'a petrecut la Poiana Mărului.

— **ATERIZAREA FORȚATA A UNUI PLANOR IUGOSLAV.** În seara zilei de 25 crt. la orele 19, a aterizat forțat din cauza furtunii un planor Iugoslav. Planorul a decolat în după amiaza zilei de 25 Iulie de pe aerodromul din Vrsoc și a fost pilotat de elevul pilot Milenco Miloevici de 26 ani. Aterizarea s'a făcut în bune condițiuni pe locul numit „Valea Lunii” din hotarul comunei Cacova. Planorul are următoarele inscripții: N. 8 K 4 în volinschi Konjit. Cazul a fost adus la cunoștința autorităților, mulțumită buneii comunicații telefonice care funcționează inecabil. Pilotul imediat după aterizare s'a prezentat Postului de jandarmi, unde a fost reținut pentru cercetări. Planorul a fost pus imediat sub pază până la venirea comisiei de anchetă.

— **Consiliul județean al județului Timiș-Torontal** se va întruni azi la ora 11 în sala cea mare a palatului rezidențial.

— **Noul comitet de conducere al societății sportive „Progresul” din Timișoara.** Adunarea generală societății sportive „Progresul” a ales următorul comitet de conducere: Insp. gen. dr. Iuliu Ionescu președinte, dr. Maior Ioan, președinte executiv, locot. Șiancu Iie vicepreședinte, locot. Raica Gheorghie vicepreședinte, Maniu Cornel vicepreședinte, Bălașiu Ioan vicepreședinte, Cioca Isala, președintele secției de fotbal, Mandraș Sebastian, secretar general, Cilan Ioan, secretar de sedintă, Lighezan Aurel camier, Arsenie Constantin, director de arenă, Bodocan Vasile ispravnic echipa I—A, Popiți Vasile ispravnic echipa I—B, Ursu Ioan ispravnic echipa juniori, Păcurariu Nicolae ispravnic echipa pitici. **Comitetul de onorari:** Galetaru Nicolae, Drăgălina Liviu, Deac Teodor. **Membri în comitet:** Dr. Roman Dumitru, Tunea Iie, Popovici Ioan, Petcu Ioșif, Folteanu Ioan, Dalea Trandafir, Manciu Dimitrie, Belischi Nicolae. **Adunarea generală** a mai hotărât înființarea unui cor din sânul societății. După epuizarea ordinii de zi, cei prezenți ovaționează laudung pe M. S. Regele.

— **DL BRUTUS COSTE, SECRETAR DE LEGAȚIE, A PLECAT WASHINGTON.** Dl. Brutus Coste, după cum se știe, a fost numit secretar la legația noastră din Washington. Tânărul diplomat, este una dintre cele mai reprezentative figuri ale Banatului și s'a distins ca secretar al legațiilor din Paris și Londra. Prin avansare, a fost trimis din București, unde a fost utilizat în cadrele ministerului de externe în ultimul timp, la noul său post, și în trecere prin Timișoara a fost întâmpinat de dl. dr. Iuliu Coste, deputat, părintele său, împreună cu familia, precum și un numeros grup de prieteni din localitate. Din parte-ne îi dorim succes, pentru că izbânda sa se refrânge și asupra provinciei noastre.

— **Ultima sticlă de vin . . .** În imobilul societății „Pietas”, din Bulevardul Regina Maria, într-o cameră subterană a fost descoperit cadavrul vagabondului Bazil Francisc, în etate de 50—60 ani. Pe un pat de trestie, poate unul din cele mai bune paturi ale vagabondului, alături de cadavru se găsea o sticlă goală, în care fusese vin. Înainte de a adormi în somnul de veci, vagabondul și-a băut ultima sticlă de vin, cu care și-a îndulcit sfârșitul. Medicul circumscripției, dl dr. Iosif Todan a stabilit că numitul a murit de moarte naturală.

— **Motociclist lovit de-o mașină.** În Bulevardul Duca, în dreptul Scudier, mașina nr. 1929 Tms. condusă de șoferul Göncs Ștefan, din str. Prota Dragomir 11, a lovit motociclistul 357 Buc., condusă de Rudacs Rudolf, din str. Wilhelm Mühle 12, rucându-i o roată. Motociclistul s'a ales cu mâna dreaptă ruptă și leziuni ușoare la cap. Cu salvarea a fost transportat la sanatoriu Bega.

— **INCENDIU LA CAMERA DE INDUSTRIE ȘI COMERT.** Eri noaptea la orele 0.45, în edificiul Camerei de Comerț, din Bulevardul Regele Ferdinand, din cauza unui scurt circuit, a luat foc izolatorul de pe firul electric al reclamei luminoase Adesgo. Pompierii chemați de urgență la fața locului au localizat incendiul.

— **Scandalagiu înaintat poliției.** Individul Kis' Ioan din str. Ecaterina Teodoroiu, certându-se cu concubina lui, Ehert Elena, în restaurantul „Dacia” a luat-o la bătaie, fracturându-i un deget dela mână. Victima a fost pansată de Salvare, iar agresorul înaintat poliției, care i-a dresat acte de dare în judecată pentru scandal.

— **Muncitor călcat de-o mașină.** Poliția gării Domnița Elena a anunțat că în Bulevardul Duca, mașina nr. 1223, condusă de șoferul Herei Aurel, din str. 10 Mai a lovit și trântit la pământ pe Szabo Matei, muncitor, în etate de 50 ani, din str. Ghimel 29. Muncitorul, având grave leziuni la cap, a fost transportat cu Salvarea la sanatoriul Bega. Cazul se cercetează.

— **Festival de vară la Oravița.** Reuniunea de binefacere a femeilor din Oravița, aranjează în seara de Duminecă 30 Iulie 1939, în grădina de tir, un mare festival de vară, în scopul ajutorării săracilor din Oravița. Diferite distracții, concursuri, etc. vor delecta pe participanți.

— **Inspectoratul muncii s'a sesizat de situația chelnărilor** descrisă în reportajul nostru din numărul trecut al ziarului D. Inspector Traian Haneș, care conduce Inspectoratul pe tot timpul concediului d-lui insp. general Gh. Botez, va lua măsurile cuvenite spre a face dreptate chelnărilor, atât în ce privește plata concediilor de odihnă, cât și salariilor pe cari patronii le-au redus cu 25 la sută fără nici o justificare.

— **Pentru repararea unui pod din Toltia-Hunedoara.** Sâmbătă dimineața s'au prezentat în audiență la d. dr. Gh. Ciupe, secretar general al ținutului, primarul și învățătorul din comuna Toltia mare, jud. Hunedoara, cerând ajutor pentru repararea unui pod din hotarul comunei, rupt de inundații.

— **MINISTERUL DE AGRICULTURĂ** a trimis o circulară inspectoratelor și camerelor agricole, cerându-le să pună în vedere agricultorilor să dea o deosebită atenție arăturilor de vară, ogoarelor, făcând propuneri de pedepsire a celor ce nu execută acest ordin.

— **Parastas.** Duminecă, 30 Iulie ora 11 are loc la Biserica română din Timișoara-Fabrică, parastasul de 8 ani al răposatului dr. Aurel Cosma, fost ministru.

— **OFICIUL DE PLASARE AL STATULUI DIN TIMIȘOARA CAUTA:**

Pentru alimentarea cu apă a orașului Timișoara, 15 zileri, plătiți cu 8 lei pe oră, pentru ziua de Luni crt. 15 elevi și elevi absolvenți ai școlii primare din colonia Baroșul Nou, doresc a îmbrățișa o meserie ca ucenic, pentru următoarele meserii: 2 tâmplari, 5 mecanici, 5 industria casnică, 1 menaj, 2 croitorie. Cei ce doresc să-i angajeze, să se intereseze la Oficiul de plasare al Statului Timișoara.

Constătuirea meseriașilor, comercianților și muncitorilor români din Timișoara Masa comună dela restaurantul Elite

Timișoara, 30. — Joi seara, la sediul Asociației meseriașilor, comercianților și muncitorilor români din Palatul Cultural, a avut loc o constătuire la care a luat parte și d. Ștefan Peneș, secretarul general al centralei acestei asociațiuni care se află la Cluj.

Constătuirea, care a durat dela orele 20.30 până la 22.30, a fost prilejuită chiar de vizita dlui Ștefan Peneș făcută meseriașilor, comercianților și muncitorilor români din localitate, spre a se informa asupra vieții și nevoilor acestora.

În cadrul discuțiilor, au fost expuse doleanțele și șicanele pe cari meseriașii și celelalte două categorii de liber profesioniști le suferă din partea anumitor organe rău înțelegătoare, cum ar fi și chestiunea repausului duminical la frizeri, cărora legea le dă voie să-l țină după alegere.

Cuvântările

Primul a luat cuvântul d. Simion Guțu, președintele Asociației, care după ce salută pe d. Ștefan Peneș în numele membrilor, se ocupă de cursurile profesionale ale ucenicilor, exprimând nemulțumirile tuturor patronilor cu privire la orele de învățământ. Dorința tuturora ar fi, spune dsa, — ca orele de cursuri să fie numai dela 5 la 7 seara, nu și înainte de amiază.

Roagă să se facă intervenții în acest sens.

A vorbit apoi d. Romulus Julințan, președintele breslei patronilor din industria pielăriei, arătând situația creată tăbăcarilor și pantofarilor de cartelarea fabricelor de piele, problemă despre care am mai scris și vom mai reveni. D-sa a încheiat cerșind să se facă intervenții pentru a împedeca realizarea acestui cartel așa cum a fost conceput.

D. Vasile Oprea, s'a ocupat de soarta meseriașului român în general, spunând că dacă până acuma a fost tratat cu indiferență, a sosit timpul ca să i se dea mai multă atenție pentru a putea prospera spre a se creia într'adevăr acea mică burghezie românească, solidă atât de

D. Ioan Teodorescu, directorul Băncii Victoria, a vorbit despre necesitatea creditului meșteșugăresc. D-sa a spus că trebuiesc făcute energice intervenții pentru creșterea unor cooperative de credit meșteșugăresc dela cari meseriașii români să poată obține împrumuturi convenabile ca să-și poată înființa ateliere și începe profesiunea pe cont propriu.

A mai luat cuvântul d. N. Foale, care a vorbit despre organizarea breslelor.

Omagii pentru M. S. Regele

Tuturora le-a răspuns d. Ștefan Peneș. D-sa a început prin a aduce calde omagii M. S. Regeleui Carol II care a pus capăt desmățului ce a fost în trecut, intronând în viața Statului Român un nou spirit de ordine și dreptate, de credință și muncă pentru întărirea patriei.

În continuare, d. Ștefan Peneș care este un veteran al mișcării meșteșugărești, după ce răspunde pe rând la deziideratele ce i-au fost expuse, cere tuturora să facă front comun, să lupte cot la cot și să muncească căci numai astfel se poate izbândi în viață. „Ceasul meseriașului român, al comerciantului și muncitorului, de abia de-acum a bătut”, — a încheiat d-sa.

Masa comună

După constătuire, numeroasa asistență în frunte cu d. Petru Petrovici, președintele de onoare al asociației — înființată la 1929 — s'a dus în corpore la restaurantul „Elite”, unde a avut loc o masă comună, organizată de secretarul muncitorilor Antonie Madler.

S'au rostit toasturi pentru M. S. Regele Carol II și pentru d. Ioan Rațiu, președintele centralei dela Cluj.

A răspuns d. Ștefan Peneș, repetând chemarea la solidaritate pentru ca în cel puțin 5 ani, fața orașului Timișoara să fie alta; câți mai mulți meseriași români, viața economică a metropolei ei să o stăpânească.

Masa a luat sfârșit în cea mai perfectă armonie la ora 1 după mezul nopții.

MOARA CU CIOCANE

În 4 tipuri cu mare randament. Lucrare tehnică de mare valoare. TEASCURI DE VIN în toate mărimile, cu aparate hidraulice și de mână. SDROBITOARE DE STRUGURI, cu și fără mașină de separat boabele de ciorchini. Catalog ilustrat gratis și franco

SEPARATOARE ALFA-LAVAL ȘI PERFECT

Mașini pentru prelucrarea laptelui și Frigorifere.

Locul de informație și depozit:

INGRICO s. i. c.

Timișoara, IV. Str. I. Brătianu 37, Tel. 31—57.

Reprez. Fabricilor de mașini **AND. RIEGER A. G. Sibiu.**

ULTIMA ORA

Lupta împotriva terorismului irlandez

Camera lorzilor a aprobat proiectul pentru prevenirea actelor de terorism

Principalii suspecți ai armatei irlandeze vor fi arestați

LONDRA, 29. (Rador). Luând cuvântul la cea de a doua deliberare a proiectului de lege pentru prevenirea atentatelor, lordul De LA Warr, ministrul educației, a declarat în Camera Lorzilor, că până acum s'au comis 130 atentate, cauzând pagube de mai multe milioane de lire și omorând 2 persoane și răniind alte 73.

Ministrul educației a subliniat că dacă în prezent aceste atentate au un caracter atât de grav, este ușor de închipuit cât de serioase vor deveni în cazul izbucnirii unui război. Atentatorii dau dovadă de nebunie, întrucât nici un om zdravăn la minte nu-și poate închipui că guvernul se va lăsa intimidat de asemenea gesturi.

Țara întreagă este alături de guvern și

cere să se pună capăt acestor fărâdelegi.

Lordul Warr a arătat apoi că Scotland Yard a reușit să găsească o copie după planul teroristilor irlandezi din care se vede că este prevăzută distrugerea tuturor întreprinderilor de utilitate publică, a tuturor fabricilor de munițiuni și a aerodromurilor militare. Apoi atentate la adresa diferiților fruntași publici britanici.

Este imperativ ca puterile largi să fie date guvernului pe timp de doi ani, pentru ca măsurile să fie cu adevărat efective.

Lordul Snell, în numele opoziției laburiste, a cerut Camerei să aprobe proiectul, întrucât terorismul actual dăunează în primul rând Irlandei. Partidul laburist este pentru acordarea unor libertăți mai largi poporului irlandez, dar nu este pentru miș-

care teroristă.

Camera lorzilor a aprobat apoi proiectul de lege pentru prevenirea actelor de terorism.

LONDRA, 29 (RADOR). — DE ÎNDATA CE LEGEA PENTRU PREVENIREA TERORISMULUI ÎNTRA ÎN VIGOARE, POLIȚIA ARESTEAZĂ PE PRINCIPALII SUSPECȚI AI ARMATEI IRLANDEZE REFUBLICANE AFLAȚI ÎN ANGLIA. EI VOR FI TRANSPORTAȚI CU UN DISTRUGĂTOR LA DUBLIN.

ÎN PRINCIPALELE PORTURI SE VA EXERCITA UN CONTROL SERVICIULUI CALĂTORIILOR PENTRU A SE PREVENI SOSIREA DE TERORIȘTI.

D-l ministru
dr. C. Băran
la Chișinău

București, 29. — Dl. dr. C. Băran, subsecretar de stat la ministerul de interne a plecat la Chișinău.

Această călătorie face parte din programul de inspecții administrative pe care dsa le face în diversele regiuni ale țării.

Jaraș planeta Marte

NEW YORK, 29. (Rador). Profitând de faptul că astăzi planeta Marte s'a aflat mai aproape de pământ de cât oricând în ultimii 15 ani, mai mulți experți de radio au încercat să trimită în cursul nopții semnale în această planetă. La Deta Baldwin (Luisiana), experimentul s'a făcut printr'un sistem de transmitere reciprocă, în prezența mai multor astronomi. După calculele făcute semnalul urma să ajungă în 3 minute și jumătate în Marte, după același interval el urmând să fie întors pe pământ. Semnalul nu a revenit însă.

Știri interne

— La 4 și 5 August, în localul centrului de autobuse Brașov, se țin examene pentru 20 soferi și 30 taxatori.

— Prin decret lege, legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă, a căpătat noul modifișări și completări.

— Printr'un jurnal al consiliului de miniștri, s'a aprobat caetul de sarcini pentru executarea lucrărilor tehnice de reformă agrară de cadastru minier, precum și cadastru funciar și introducerea cărților funciare în Vechiul Regat și Basarabia, întocmit de ministrul de justiție.

— În cursul lunii August se va ține la București ședința consiliului Înțelegerii Balcanice. Ziarele din Capitala anunță că Bulgaria ar fi făcut propuneri în vederea condițiilor de a intra în Înțelegera Balcanică.

— Firmele exportatoare de cereale din Brăila au început tratative cu mai multe firme din Spania, în vederea exportului unui important stoc de cereale din noua recoltă.

— Ieri a avut loc un consiliu de miniștri sub președinția dlui Armand Călinescu, la care au luat parte miniștrii și subsecretarii de stat prezenți în capitală. S'au examinat lucrări curente.

— Constatându-se că impunerile la taxele militare sunt înscrise mai exagerat pentru venituri, decât pentru altele, ministrul finanțelor a întocmit un decret modificator al legii din 1 Aprilie 1939, privind așezarea și stabilirea taxelor militare.

— Până în zece zile toți proprietarii de vile trebuie să albe registrele de pasageri, ca și hotelurile.

— S'a hotărât completarea locurilor de preoți pretori și notari întocmindu-se în acest scop un decret lege.

ȘTIRI ȘI FAPTE

Dispoziții în vederea valorificării grâului

București, 29 (SIR). — Ministerul Agriculturii a dat tuturor Camerelor Agricole următoarea dispoziție în vederea valorificării grâului:

Delegații Camerei vor fi permanent prezenți în oboare, pentru a supraveghea operațiunile încheiate în special cu micii producători și a evita astfel specularea lor. Vor interveni pentru fixarea locurilor de vânzare a grâului.

Specialiștii Camerelor vor fi înzestrați cu samovare pentru controlul greutateii hectolitrică. Camerele vor ține Ministerul în curent cu mersul operațiunilor de valorificare, semnalând abaterile dela prevederile legii, acolo unde s'ar încerca acest lucru.

Un editor englez în audiență la cancelarul Germaniei

Berlin, 29 (Rador). — Lordul Kemsley, proprietarul unui grup de ziare britanice, a fost primit Joi în audiența de d. Hitler.

Azi - inaugurarea Târgului de mostre dela Sibiu

București, 29 (Rador). — D. ing. Bujoiu, ministru economie națională a primit ieri în audiență pe Z. L. Chelouche, președintele camerei de comerț palestinian-română, din Tel Aviv. D. Bujoiu, pleacă azi la Sibiu pentru a prezida inaugurarea târgului de mostre din acele oraș.

Vas cu refugiați evrei clandestini surprins în apele Palestinei

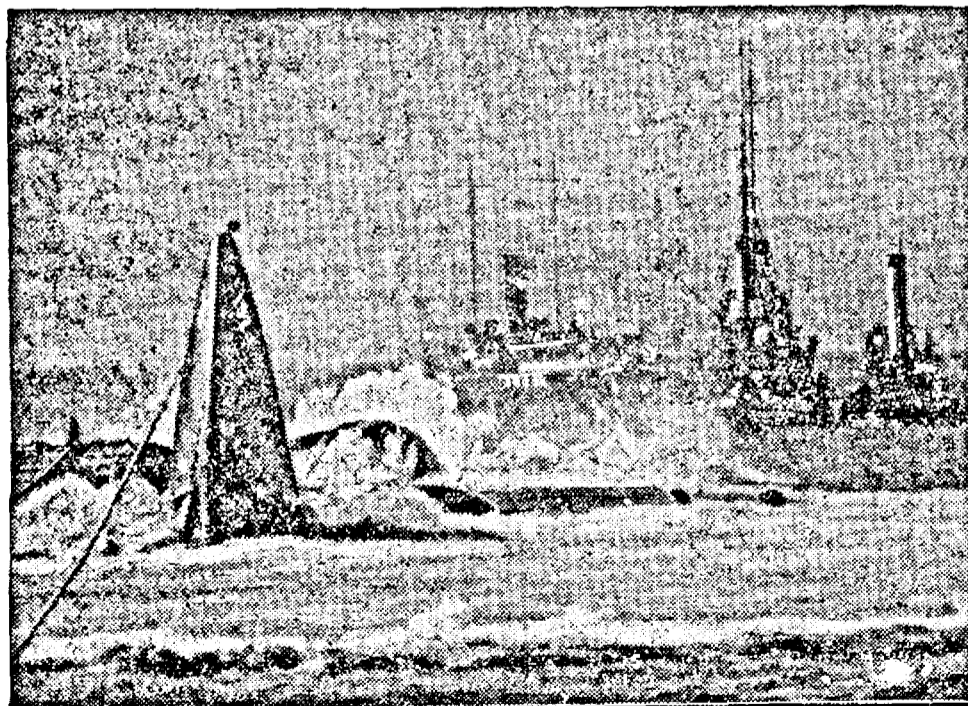
Haifa, 29 (Rador). — Corespondentul Agenției Reuter anunță ca vasul „Colorado” purtând pavilionul republicii Panama, care transporta 373 refugiați clandestini evrei, a fost surprins Vineri de distrugătorul britanic „Imperial” pe când pătrundea în apele teritoriale ale Palestinei.

Sub escortă vasul „Colorado” a fost adus în portul Haifa.

Grav accident de circulație pe soseaua Câmpina-Sinaia

Ploesti, 29. — În timp ce locotenentul Const. Huzărescu, domiciliat în București și subl. Const. Angelescu, veneau cu motocicletă dela Sinaia, pe Calea Câmpinei, în fața Tribunalului, au fost izbiți în spate de o mașină din localitate, care a reușit să dispară. Ambii ofițeri, aruncați la mare distanță, s'au ales cu leziuni grave.

În stare disperată ei au fost internați la spitalul Schuler. Un martor ocular s'a prezentat la Chestură, eclarând că în mașina vinovată se aflau un medic și un avocat, cunoscuți la Ploesti.

Un moment dramatic. Submarinul american Squalus, scufundat acum două luni în cunoscutele împrejurări dramatice, a fost ridicat până la suprafața apei printr'o muncă încredințată de câteva săptămâni. Câteva zeci de secundă în urmă, putariciole flotoare de oțel cari susțineau epava s'au strivit cu un zgomot asurzitor și submarinul s'a scufundat din nou.